

Markkinaoikeudelle

Asia Valitus Uuraisten kunnanhallituksen päätöksestä 24.6.2024 § 140, joka koskee koululais- ja asiointikuljetuksien hankintaa lukuvuodelle 2024-2027.

Valittaja O&P Liikenne Oy
Osakeyhtiö, Jyväskylä
y-tunnus 2617079-6

Asiamies / prosessiosoite

Asianajaja Tero Matsinen
Asianajotoimisto Tero Matsinen ky
Kauppakatu 16 A, 40100 Jyväskylä
puh 040 – 504 7416
email tero.matsinen@e-laki.fi

Hankintayksikkö

Uuraisten kunta
Virastotie 4
41230 Uurainen

Valittajan vaatimukset

Valittaja vaatii, että edellä mainittu valituksen kohteena oleva Uuraisten kunnanhallituksen päätös kumotaan ja kunnan aikaisempi, 6.5.2024 § 89 kohdalla tekemä hankintapäätös saatetaan voimaan.

Valittaja pyytää myös, että markkinaoikeus kieltää Uuraisten kuntaa laittamasta täytäntöön 24.6.2024 tekemäänsä hankintapäätöstä.

Mikäli markkinaoikeus katsoo, että vaadituista, julkisista hankinnoista annetun lain 154 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteistä saattaisi aiheutua hankintayksikölle, muiden oikeuksille tai yleiselle edulle suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat, niin valittaja vaatii, että markkinaoikeus saman lain 155 § nojalla määrää Uuraisten kunnan maksettavaksi hyvitysmaksun, jonka määrä on 38.511 euroa.

Lisäksi valittaja vaatii, että Uuraisten kunta velvoitetaan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut markkinaoikeudessa laskun mukaan korkolain 4. § mukaisine korkoineen laskettuna siitä, kun 30 päivää on kulunut markkinaoikeuden tuomion antamisesta. Oikeudenkäyntikulut tällä hetkellä on 5440 euroa (alv 0 %, sisältää oikeudenkäyntimaksun).

Perustelut

Asian taustasta

Uuraisten kunta pyysi 12.3.2024 julkaistulla hankintailmoituksella tarjouksia Uuraisten kunnan koululais- ja asiointikuljetuksien järjestämisestä. Kyseessä oli hankintalain tarkoittama avoin menettely.

Uuraisten kunnanhallitus teki hankintapäätöksen 6.5.2024 pitämässään kokouksessa, jossa se § 89 kohdalla totesi saadut tarjoukset tarjouspyyntöjen mukaisiksi ja päätti hyväksyä saadut tarjoukset. Kunnanhallitus valitsi tarjouskilpailun voittajat ja O&P

Liikenne Oy sai ajettavakseen reitit 2, 6, 12, 14 ja 21. Valintaperusteena oli edullisin hinta. Lisäksi todettiin, että valittujen liikennöitsijöiden kalusto on sopiva ko. reiteille.

Uuraisten liikenne ky teki asiasta hankintaoikaisuvaatimuksen ja valituksen markkinaoikeuteen väittäen, että O&P Liikenne Oy:n tarjous ei ollut tarjouspyynnön mukainen.

Nyt valituksen kohteena olevassa päätöksessä kunnanhallitus on 24.6.2024 sulkenut O&P Liikenne Oy:n hankinnan ulkopuolelle reittien 1, 2, 3, 11, 12 ja 14 hankinnan osalta, sillä perusteella, että O&P Liikenne Oy ei ollut ilmoittanut tarjouslomakkeella auton merkkiä ja käyttöönottovuotta, vaan se oli ilmoittanut kalustosta seuraavaa: ”uusi, hankittava ajoneuvo, Euro 3. Oppilaspaikkojen lukumäärä 54”. Kunnan oikaisupäätöksessä katsottiin, että auton merkin ja käyttöönottovuoden ilmoittamatta jättäminen olisi ollut sellainen puute, joka oli olennainen hankintamenettelyn kannalta ja tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi hankintayksikkö katsoi olevansa velvollinen poissulkemaan O&P Liikenne Oy:n tarjouksen.

Kunnanhallituksen päätöksen 24.6.2024 § 140 virheellisyys

Kunnanhallituksen päätös 24.6.2024 on paitsi kunnan tarjouspyynnön, niin myös lain ja oikeuskäytännön vastainen seuraavista syistä.

1. Uuraisten kunnan tarjouspyynnössä ei ole edellytetty tarjoajan ilmoittavan auton merkkiä ja käyttöönottovuotta, vaan tarjoajilta on edellytetty, että tarjottava kalusto täyttää vähimmäisvaatimukset päästöluokasta 31.12.2024 mennessä. Lisäksi kuljetuskalustosta on erillinen kohta, jossa todetaan seuraavaa: ”Autot on huollettava niin, että niiden kaikki laitteet toimivat. Auton kuormituksessa noudatetaan olemassa olevia säädöksiä. Kaikkien ajoneuvojen tulee olla turvallisia, käyttötarkoitukseen sopivia ja niiden tulee täyttää tieliikennelain ja koulu- ja asiakaskuljetusasetuksen vaatimukset. Linja-autoissa turvavyöt kaikilla matkustajilla”.

Julkisista hankinnoista annetun lain 68 § 1-kohdan mukaan hankinnan kohteeseen liittyvät muut laatuvaatimukset olisi pitänyt esittää tarjouspyynnössä. Auton merkkiä, mallia ja käyttöönottovuotta ei ole vaadittu esitettäväksi.

O&P Liikenne Oy on toimittanut kaluston asianmukaisuutta osoittavat asiakirjat heti valinnan eli kunnanhallituksen 6.5.2024

tekemän päätöksen jälkeen ja osoittanut kaluston täyttävän vaatimukset.

2. Kunta on edellyttänyt, että tarjoukset tehdään käyttäen kunnan laatimaa tarjouslomaketta. Tässä tarjouslomakkeessa on ollut kysymys tarjotusta kalustosta, jossa on kysytty auton merkki, malli, käyttöönottovuosi ja Euro-päästöluokka. Tähän kysymykseen O&P liikenne Oy on vastannut edellä kerrotuin tavoin "Uusi hankittava ajoneuvo, Euro 3. Oppilaspaikkojen lukumäärä: 54".

Oikeuskäytännön mukaan O&P Liikenne Oy:n tarjouksessaan antamat tiedot ovat riittävät. Markkinaoikeuden ratkaisussa 140/2016 on todettu seuraavaa: " Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, ettei tarjoajalta voida edellyttää, että sillä täytyisi jo tarjousentekohetkellä olla käytettävissään esimerkiksi tarpeelliset luvat tai resurssit. Kaluston osalta kysymys on palvelun tuottamiseen liittyvästä resurssista, jonka osalta oikeuskäytännössä on katsottu sallituksi, että tarjoaja hankkii hankintasopimuksen toteuttamisessa tarvitsemansa resurssit vasta hankintasopimuksen varmistumisen jälkeen. Riittävää on, että tarjouksessa on sitouduttu hankinnan toteuttamiseen tarjouspyynnössä edellytetyillä resursseilla sopimuskauden alkaessa." Korkein hallinto-oikeus, jonne markkinaoikeuden päätöksestä valitettiin, hyväksyi markkinaoikeuden päätöksen perusteluineen (KHO 2.5.2017/2018)

Kuten edellä kirjoitin, O&P Liikenne Oy on heti valinnan jälkeen hankkinut ja osoittanut, että sen kalusto on tarjouspyynnön mukainen. Tarjouslomakkeessa kysytyillä tiedoilla ei ole merkitystä, jollei niitä ole asetettu tarjouksen ehdoksi tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa.

3. Kunnanhallituksen päätöksistä käy ilmi, että valintaperusteena on ollut edullisin hinta. Kalusto ei ole päätöksenteon valintakriteeri muuta kuin siten, että ennen sopimuksen tekemistä valitun toimijan on osoitettava, että kalusto on tehtävään sopiva. Siten kalustosta auton merkin, mallin ja käyttöönottovuoden ilmoittaminen ei ole voinut olla sillä tavoin keskeinen seikka, että tietojen ilmoittaminen valittajan tekemällä tavalla voisi olla peruste sulkea hakija pois hankintamenettelystä. Kunnanhallituksen päätöksessä 6.5.2024 todetaan yksiselitteisesti, että tehdyt tarjoukset ovat tarjouspyyntöjen mukaisia ja tehdyt tarjoukset on hyväksytty. Kunnan nyt tekemässä päätöksessä on haluttu epäasiallinen peruste suosia kotikunnan yrittäjää.

Hyvitysmaksun määrä

Valittaja haluaa, että kunnan päätökset kumotaan, kuten edellä on vaadittu. Jos näin ei kuitenkaan katsota voitavan tehdä, niin valittaja vaatii hyvitysmaksun määräämistä. Valittaja on laskenut, että kyseisten reittien arvo hänelle on 128 371 euroa vuodessa eli kolmen vuoden sopimusjaksolla 385 113 euroa. Hyvitysmaksun määrän tulee olla laissa säädetty 10%, joten vaadittu hyvitysmaksu on 38 511 euroa.

Valittaja pidättää itsellään myös oikeuden vaatia vahingonkorvausta.

Kunnan velvollisuus korvata valittajan oikeudenkäyntikulut

Ottaen huomioon kunnan virheellinen menettely asiassa olisi erityisen kohtuutonta, mikäli valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Jyväskylä, 3.7.2024

O&P Liikenne OY

Laati

Tero Matsinen
AA, Jyväskylä

Liitteet

Uuraisten kunnanhallituksen päätös 24.6.2024 § 140
(sisältää päätöksenteon aikaisemmat vaiheet)

Uuraisten kunnan tarjouspyyntö

O&P Liikenne Oy:n tarjous

Autoa koskevat ilmoitukset (rekisteriote ja päästötodistus)

- rekisteriotteita on kaksi sen vuoksi, että jälkimmäisestä näkee, että auto on liikennekelppoinen

Hyvitysmaksun peruste